

LBRIS

We know
books

Sf. Ioan din Kronstadt

SFÂNTUL
IOAN DIN KRONSTADT

Adevărurile în care cred

ediția a treia

Traducere din limba rusă
Adrian Tănăsescu-Vlas

editura
Σοφία

București

Cunoscut-a Domnul pe cei ce sunt ai Săi; și să se depărteze de la nedreptate oricine cheamă numele Domnului (II Tim. 2, 19). Cine sunt ai Domnului? Cei ce trăiesc nu pentru trup și sânge, ci cu duhul și cu mintea Domnului, care se luptă cu patimile și le înfrâng, care se nevoiesc pentru dreptate, care cele de Sus cugetă și în Sus privesc, nu în jos; cei ce au tot timpul în inimă poruncile Domnului și le urmează neabătut – și chiar dacă se întâmplă, din neputință și din deprindere, să cadă, se scoală fără întârziere; cei ce își pun sufletele pentru Domnul și nu se dau în lături să moară pentru El și pentru dreptate și adevăr.

*F*ăcând bine altora, ție îți faci bine; rugându-te pentru alții, ție îți câștigi rugători; făcând placul altora spre binele lor, dobândești ajutori și prieteni. Rugându-te pentru adormiți, îți câștigi mijlocirea lor înaintea lui Dumnezeu, dacă au îndrăznire înaintea Lui. Proslăvindu-i pe sfinți, te învrednicești de mijlocirea lor înaintea lui Dumnezeu. Așa de roditor este binele.

*Î*n Sfânta Scriptură, păcătoșii sunt asemănați unor făciuni care fumegă, fiindcă ei ard mocnit și răspândesc putoare cu patimile lor, în timp ce dreptii sunt asemănați chiparosului binemiositor, care-i înmiresmează pe cei ce vin la el cu blândețea, cu smerenia, cu înfrânarea, cu curăția, cu ascultarea, cu bărbăția, cu răbdarea – cu nesticăciunea binemiositoare a trupurilor lor.

Cuprins

Capitolul I. Omul și lumea în frumusețea și armonia lor zidită de Dumnezeu. Natura omului; frumusețea sufletului și a trupului omenesc.....	5
Capitolul II. Omul căzut	19
Faptul istoric al căderii omului.	
Pricinile căderii.	19
Esența căderii ca stricare a firii omenești prin păcat.	53
Urmările căderii: necazurile, bolile și moartea	70
Capitolul III. Refacerea de către Dumnezeu a omului căzut	75
Bunătațea Dumnezeiască în refacerea omului căzut (Domnul Răscumpărătorul și Mântuitorul)	75
Înțelepciunea dumnezeiască în refacerea omului căzut (Domnul ca Făcător și Purtător de grijă)	95
Îndelungă-răbdarea și dreptatea dumnezeiască în refacerea omului căzut (Domnul ca Judecător și Răsplătitor)	104

Atotputernicia lui Dumnezeu în refacerea omului căzut (Domnul ca Împărat și Biruitor)	111
Capitolul IV. Biserica – vistieria mântuirii . .	113
Conceptul de Biserică. Biserica – educatoare a sufletelor creștinești, ce are toate mijloacele pentru mântuirea omului. Harul	113
Viața în unire cu Biserica. Necesitatea de a face parte din Biserica Ortodoxă, singura adevărată	128
Biserica pământească și Cerească.	
Necurmata împărtășire vie dintre ele	139
Tainele	165
Ierarhia Bisericii Ortodoxe: episcopul, preotul și diaconul. Înălțimea slujirii preoțești	180
Capitolul V. Participarea omului însuși la mântuire, pe care Hristos a săvârșit-o pentru toți, însă la care nu ajung toți	187

Comenzi:
www.librariasophia.ro

Difuzare:
SUPERGRAPH
Str. Ion Minulescu nr. 36, sector 3,
031216, București
Tel.: 021-320.61.19; fax: 021-319.10.84
e-mail: contact@supergraph.ro
www.librariasophia.ro
www.sophia.ro

Vă așteptăm la
LIBRĂRIA SOPHIA
str. Bibescu Vodă nr. 19,
040151, București, sector 4
(lângă Facultatea de Teologie)
tel. 021-336.10.00; 0722.266.618
www.librariasophia.ro

Redactor: Diana-Cristina Vlad

Imagine copertă: *Judecata de apoi*, detaliu. Fribourg, parohia Acoperământul Maicii Domnului. Icoană de Ioan Popa, 2018

Traducere după originalul în limba rusă: *Hristianskaia filozofia*, Sankt-Peterburg, 1902.

© Editura Sophia, pentru prezenta ediție

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

IOAN DE KRONSTADT, sfânt

Adevărurile în care cred / Sfântul Ioan din Kronstadt;

trad. din lb. rusă: Adrian Tănăsescu-Vlas – ed. a 3-a – București:

Editura Sophia, 2025

ISBN 978-630-346-022-2

I. Tănăsescu-Vlas, Adrian (trad.)

234

CAPITOLUL I

Omul și lumea în frumusețea și armonia lor zidită de Dumnezeu. Natura omului; frumusețea sufletului și a trupului omenesc.

De câte ori n-a răsărit și n-a apus soarele pe cer deasupra ta și pentru tine? De câte ori n-a dat roată deasupra ta luna limpede și de câte ori minunata ceată a stelelor fără număr n-a împodobit pentru tine tăria cerului, iar pământul s-a îmbrăcat, sub privirile tale uimite, cu verdețată de tot felul, cu flori, și copacii au fost acoperiți de nenumărate roade gustoase? Câte fapte însuflețite, felurite și fără număr, n-a văzut și nu vede ochiul tău – fapte înzestrate de Făcător cu felurite însușiri uimitoare? Oare te adâncești cu mintea în această rânduială minunată a universului, statornică de Mâna creatoa-

re, ce te învață în chip văzut, însă fără glas, rânduiala cuvenită vieții tale, recunoștința și mulțumirea față de Făcătorul tău, Care te-a chemat la viața rațională și activă? Dar nu te-a fermecat, oare, în multe rânduri frumusețea și felurimea fapturilor de tot felul, însuflețite și neînsuflețite, de pe pământ: animalelor, păsărilor, târâtoarelor și insectelor, și mai ales felurimea și mulțimea raselor, semințiilor și popoarelor care locuiesc globul pământesc; felurimea limbilor și a dialectelor cu care Făcătorul a îmbrăcat, ca și cu o formă exterioară, felurimea gândirii omenești și prin mijlocirea căreia i-a învățat pe oameni să se înțeleagă între ei și să descopere lumea lăuntrică duhovnicească a gândirii omenești, simțămintele de recunoștință, uimire, dragoste, slavoslovi-re a Făcătorului?! Cinstit fiind de Făcător cu rațiune, cu libertate, te folosești, oare, de ele spre adevăratul tău bine și spre slava Făcătorului, oare te folosești spre bine de rațiune, de libertate, oare te lași călăuzit de conștiință și de poruncile limpezi și înțelepte ale Făcătorului tău? Iar dacă nu te folosești precum se cuvine, care să fie pricina? Oare nu păcătuiești fără noimă chiar împotriva ta și împotriva Făcătorului tău? Și de ce ești vrednic pentru nerozie, neluare-aminte, nechibzuintă și nesupunere?

O mule, pentru cine este această rânduială minunată și neschimbată a naturii, a ce-

rului și pământului, mersul acesta armonios al soarelui, al lunii și al stelelor, aceste schimbări între primăvară, vară, toamnă și iarnă? Pentru cine este această nesfârșită felurime și îmbelșugare a roadelor pământului, cu nenumărate gusturi plăcute? Pentru cine este această lumină a soarelui, aducătoare de bucurie, dătătoare de viață și roditoare? Pentru cine este acest văzduh dătător de viață, adeseori plin de arome? Pentru cine este această stihie a apei, care îți alină setea, care îți curățește necurățiile și pe care Făcătorul o preface în chip minunat în nenumăratele seve ale roadelor pământului, care picură pe pământ cu îmbelșugare, spre odrăslirea a tot felul de roade, căroră nu este număr ca mulțime și felurime, și a florilor minunate, bineînmiresmate, care împodobesc pământul și grădinile tale? Pentru cine sunt animalele domestice, pentru cine este belșugul peștilor de tot felul, mari și mici, de păsări care îți desfată auzul cu cântarea lor atât de plăcută și-L proslăvesc pe Făcătorul fapturilor ori sunt gătite spre potolirea foamei tale? Pentru cine sunt metalele, mineralele, pietrele prețioase?

Oare nu pentru tine, omule, împărate al fapturilor pământești? Oare nu tu ești cel ce te folosești de toată această bogăție a naturii spre trebuința, spre plăcerea, spre bogăția, spre belșugul tău? Oare nu pentru tine este toată această minunată rânduială a firii, această ordine uimitoare, această armonie a întregii zidiri? Iar dacă

pentru tine este toată bogăția zidirii, această rânduială minunată, această armonie, și tu te folosești de ea spre binele tău și îndestularea ta, pentru ce calci poruncile Făcătorului, care ți-au fost date spre binele și spre fericirea ta? Pentru ce calci rânduiala firii, și îngădui nenumărate neorânduiești în viața ta, și aduci pe pământ suspinuri și jale fără sfârșit? Pentru asta ai fost zidit? Doar ți-au fost date rațiune, conștiință, poruncile Făcătorului, ca să le împlinești de bunăvoie și să fii fericit! De ce pedepse ești vrednic pentru fărâdelegile tale, pentru nerecunoștința ta, pentru nerozia, nepăsarea, lenevia, răutatea ta!

Vezi această minunată armonie, conglăsuire, rânduială a fapturilor mari și mici din tot universul, uimitoarea ordine a întregii făpturi, statornicită prin legile Făcătorului? Și tu să fii în armonie, în conglăsuire cu ele, cu preaînțeleptele și dreptele legi ale Atotbunului Ziditor, care a fost plănuită pentru tine dinainte de zidirea ta și a neamului omenesc; să fii în armonie cu conștiința ta și cu oamenii în ceea ce privește legile veșnice ale lui Dumnezeu. Și vei fi fericit și aici, și în veșnicie.

Îți mulțumesc, Doamne, Preaînaltule, Preaînțeleptule, Desăvârșitul, Preafrumosule, Atotputernicule Făcător măiestru al tuturor fapturilor, Care pe toți și toate le-ai zidit cu uimitoare măreție și cu frumusețe încântătoare – mai ales pe om, cununa fapturilor pământeste, încă și

mai mult pe cea zidită din coastă! Toate le-ai zidit întru curăție, întru frumusețe, spre bună treabă, fără sminteală... Ci dăruiește-ne nouă harul de a privi curat, neispitit, fără de păcat, toate lucrurile Tale și mai ales cel mai minunat dintre lucrurile mâinilor Tale – omul; să Te iubim pe Tine, Artistul Cel mare, din toată inima, de Tine să ne lipim, de Tine să ne încântăm, pe Tine să te iubim din toată inima, din tot sufletul!

În toată zidirea cuvântătoare și necuvântătoare, însuflețită și neînsuflețită, se vede o strictă raționalitate, exactitate, măsură, curăție, desăvârșire, și prin aceasta se ajunge la buna ființare și la integritatea fapturilor. În om, aceste calități au fost sădite de Ziditor în chip deosebit, ca în cununa rațională a fapturilor, căreia îi sunt supuse toate fapturile pământeste, văzute, și el, ca faptură rațională, este dator să se supună cu o deosebită râvnă, în chip rațional, liber și cu osârdie acestor legi ale Făcătorului, spre bună ființarea sa. Și de aceea, omule, fii blând, smerit, bun, milostiv, împreună-pătitor, ascultător, înfrânat, cu întregă-înțelegere, răbdător, dăruit Făcătorului tot timpul, toată viața ta, cu toată ființa ta, ca să moștenești viața veșnică împreună cu Dumnezeu în ceruri.

Îți mulțumesc, Doamne, că mi-ai dăruit și m-ai cinstit cu minte și cu cuvânt, că m-ai făcut ființă înțelegătoare, cuvântătoare și slobo-

dă, care poate hotărî singură cum să trăiască și să lucreze, în stare de gânduri și simțăminte înalte, sfinte, care îmi dau viață, care pricep lucrurile Tale, care au un scop înalt în viață.

Omul poate fi dumnezeu, poate fi și nimic. *Eu am zis: „dumnezei sunteți, și toți – fii ai Celui Preaînalt”* (Ps. 81, 6). *Dacă nu am dragoste... nimic nu sunt* (I Cor. 13, 2). Dumnezeu este dragoste; omul a fost făcut după chipul lui Dumnezeu, cu suflet care-L iubește pe Dumnezeu, Chipul său dintâi, și pe cel ce este zidit după acest chip – pe om. Luceafărul, care a devenit diavol de bunăvoie, izvorul răutății și al invidiei, a toată înșelarea cea păcătoasă, a stricat ființa iubitoare care e omul prin neascultarea față de Dumnezeu și l-a făcut asemenea luiși.

Minunată, cu adevărat dumnezeiască a fost la începutul său firea omenească, ce mai apoi avea să cadă și să se strice. Însuși Minunatul Cuvânt Ipostatic și Nezidit al lui Dumnezeu a binevoit, la sfârșitul veacurilor, să ia asupra Sa firea noastră omenească, afară de păcat, și a locuit între oameni 33 de ani și jumătate, a purtat neputințele noastre, a trăit pe pământ, arătându-le tuturor pildă de viață dreaptă: a umblat, le-a propovăduit tuturor învățătura cea adevărată, cerească, S-a supus ocărilor, batjocurilor, bățăilor; a pățit, a murit pe Cruce și a înviat cu omenitatea, și iarăși S-a înălțat la ceruri cu trupul înduhovnicit și nemuritor, și iarăși va veni pe pământ, să

judece viii și morții. Și atunci, câtă cinstire trebuie să aibă oamenii față de firea lor răscumpărată de păcat, de blestem și moarte, sfințită și întărită, luminată, înălțată și îndumnezeită prin harul lui Dumnezeu, prin Cuvântul lui Dumnezeu și prin Taine! Cât de datori suntem să ne păzim de toată amestecarea lumească, de toată întinăciunea (patima) trupului și a duhului; în ce sfințenie trebuie să trăim, în ce dragoste a unora față de alții (v. II Cor. 7, 1)!

Întotdeauna sunt nestrămutate și neschimbate hotărârea dumnezeiască privitoare la tine, omule, la viața ta duhovnicească și trupească, și scopul pentru care ai fost zidit cu suflet și trup: adu-ți aminte pentru ce ți-au fost date mintea și înțelegerea, inima, voința și ținerea de minte, puterea de a-ți închipui lucruri și oameni ce nu-s de față, mări, lacuri, râuri, văi, orașe și așa mai departe. Adu-ți aminte cu ce plan ți-a dat Făcătorul simțuri: văz, auz, gust, miros și pipăit; pentru ce ți-a dat ochi, gură, limbă, mâini, picioare, mădulare născătoare de prunci, din care se dăruiește ființare înțelegătoare ființelor asemenea ție. Adu-ți aminte de menirea tuturor organelor dinăuntru și din afară ale trupului omenesc, care sunt zidite cu nespūsă înțelepciune și raționalitate, fără sminteală, în chip curat și bun, și folosește toate puterile tale, toate organele și simțurile trupești întru slava lui Dumnezeu,

cu înțelepciune, cu întreagă-înțelegere, cu măsură, la bună vreme, curat, fără să îți bați joc, fără le iriți prin lipsa de măsură, prin fărădelege, împotriva planului și voinței Ziditorului Tău – și dacă îți vei rândui cu pricepere viața pământească, vei primi viață îndelungată și bunăstare pe pământ, iar în ceruri – veșnică fericire.

Sufletul omenesc este zidit după chipul și asemănarea lui Dumnezeu: aceasta este cea mai înaltă cinste și vrednicie. I s-au dat sfințenie și lumină, dreptate, simplitate, bunătațe, rugăciune, iubire înflăcărată de Dumnezeu. Dumnezeu Însuși a locuit în cei dintâi oameni, până la căderea lor cea rușinoasă și pierzătoare, Duhul Sfânt îi împodobește, îi lumina, îi mângâia. Prin cădere, sufletul s-a schimbat cu desăvârșire: a devenit păcătos, întunecat, viclean, iubitor de sine, nu iubitor de Dumnezeu, făcând placul trupului, mândru, rău, invidios, neascultător, lipsit de dragoste, lacom de câștig și curvar. I-a fost lăsată însă pocăința, căci a fost amăgit, furat de la cel căzut de către diavolul ucigaș de oameni, și poate să se scoale în chip luminat din căderea sa, cu harul și cu îndurările lui Dumnezeu.

Frați și surori ce vă pocăiți! Luați aminte la firea și însușirile sufletului vostru: sufletul nostru este duh fără moarte, zidit de Dumnezeu după chipul și asemănarea Sa – iar Dumnezeu este ne-

sfârșită dreptate, adevăr și frumusețe nepovestită. Și sufletul omenesc trebuie să fie cu totul drept, adevărat, nu mincinos, nu fățarnic, cu totul minunat, după cum este minunată Dumnezeirea, Ce a zidit toate făpturile cu înțelepciune și în chip minunat. El s-a slujit însă cu totul, s-a stricat prin păcat și s-a predat morții vremelnice și celei veșnice – și ar fi putut să rămână astfel pe veci dacă nu S-ar fi milostivit de noi Domnul, Cea ce ne-a zidit, și nu ne-ar fi mântuit prin Patimile Sale și Moartea Sa, dacă nu ar fi sădit pe pământ, spre luminare, curățire, sfințire și mântuire Biserica Sa cea Sfântă, dându-i păstori, și toate Tainele cele mântuitoare, și sfințele slujbe: toate mijloacele harice de mântuire. Noi suntem mădulare ale acestei Biserici, suntem oi cuvântătoare ale aceste alese și sfinte turme, trebuie să trăim potrivit acestei înalte alegeri.

Frumusețea sufletului omenesc este alcătuită din credința adevărată, neprefăcută, rugăciune, blândețe, nerăutate, smerenie, supunere, ascultare, bunătațe, nefățarnicie, simplitate, înfrânare, curăție, întreagă-înțelegere, răbdare, slujire adusă cu râvnă aproapelui întru dreptate și adevăr, dragoste și devotament desăvârșit față de Dumnezeu, cu deplină lepădare de sine. Sufletele drepte vor lumina ca soarele în Împărăția cerească, atât de minunate vor fi. Citiți Viețile Sfinților și uitați-vă cât de minunate le erau sufletele. Sluțesc și spurcă sufletul păcatele și patimile: